

2020

SANSKRIT — GENERAL

Paper : DSE-1

(Philosophy, Religion and Culture in Sanskrit Tradition)

Full Marks : 65

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.*

Day 2

Section – A

Unit - I

(Marks : 10)

1. अधोलिखितेषु यथामति पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः (संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च)। 2×5
- (a) कः योगवित्तमः?
- (b) “अत ऊर्ध्वं न संशयः”— अत्र कस्मिन् विषये संशयः नास्ति?
- (c) “कूटस्थमचलं ध्रुवम्”— अत्र ‘कूटस्थम्’ इत्यस्य कोऽर्थः?
- (d) अभ्यासापेक्षया कस्य श्रेष्ठत्वं गीतायामुक्तम्?
- (e) “मद्भक्तः स मे प्रियः”— कीदृशः भक्तः कस्य च प्रियः?
- (f) ध्यानापेक्षया कस्य श्रेष्ठत्वं गीतायां वर्णितम्?
- (g) ‘अनपेक्षः _____ उदासीनो गतव्ययः’— इत्यत्र शून्यस्थानं पूरणीयम्।

Unit - III

(Marks : 10)

2. यथेच्छं कस्यचित् एकस्य उत्तरं प्रदीयताम्। 10×1
- (a) मानवानां जीवने पुरुषकारस्य उद्वेगः सर्वत्र फलति अथवा दैवप्रभावो जीवनं चालयति?— इति आलोच्यताम्।
- (b) पुरुषाणां जीवने सञ्चितादित्रिविधकर्मणां प्रभावः पर्यालोच्यताम्।

Please Turn Over

अथवा,

3. अधोलिखितेषु यथेच्छं विषयद्वयम् अधिकृत्य टीका कार्या।

5×2

- (a) भगवत्कृपा।
- (b) भगवत्लीला।
- (c) प्रारब्धकर्म।
- (d) अदृष्टा नियतिः।

Section – B

Unit - II

(Marks : 15)

4. यथेच्छं विषयत्रयम् अवलम्ब्य टीका लेखनीया (एतेषु विषयद्वयस्य उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेखनीयम्)।

5×3

- (a) गार्हस्थ्यश्रमः।
- (b) पुरुषार्थचतुष्टयम्।
- (c) उपनयनसंस्कारः।
- (d) समावर्तनम्।
- (e) जातकर्मविधिः।

Section – C

Unit - I

(Marks : 15)

5. यथेच्छं विषयत्रयम् अवलम्ब्य टीका कार्या (एतेषु एकस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेखनीयम्)।

5×3

- (a) स्थितप्रज्ञः।
- (b) स्वधर्मः।
- (c) गुणकर्मविभागः।
- (d) नीतिभ्रष्टः नरः।

(3)

T(5th Sm.)-Sanskrit-G/DSE-1/CBCS/Day-2

Unit - II

(Marks : 15)

6. अधोलिखितेषु विषयत्रयम् अधिकृत्य टीका कार्या (एतेषु एकस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेखनीयम्)।
5×3

- (a) सत्त्वगुणः।
  - (b) रजोगुणस्य स्वरूपम्।
  - (c) तमोगुणस्य फलानि।
  - (d) अष्टधा भिन्ना प्रकृतिः।
  - (e) गुणत्रयस्य कार्यम्।
-